

**ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ
НА ФИЗИЧЕСКОТО
ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА
В ОБЩИНА БЕРКОВИЦА
ЗА ПЕРИОДА 2022-2024 Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	2
II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА В ОБЩИНА БЕРКОВИЦА.....	6
III. ЦЕЛ, ЗАДАЧИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА В ОБЩИНАТА	16
IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	19

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно данните на Националния статистически институт, България се нарежда на едно от последните места сред страните членки на Европейския съюз (ЕС) на ниво физическа активност на гражданите. Неблагоприятна е тенденцията за все по-нарастващото обездвижване на подрастващото поколение и силно понижаване нивото на физическото развитие и физическата дееспособност на децата и учениците. Липсват последователни рекламни кампании за спорта в свободното време и информираност на населението за ползата и възможностите за практикуване на спорт в свободното време.

През последните десетилетия развлеченията, общуването и заниманията през свободното време на цялото общество все повече се виртуализират, като ролята на физическата активност в осъществяването им критично намалява. Същият процес тече в бита и ежедневните дейности, изискващи физическа активност - ходенето пеша, ръчното пренасяне на покупки и използването на стълби се разглеждат като „авантюристични“. Все по-голяма част от хората използват транспорт, дори за малки разстояния. Все повече се механизират, автоматизират и компютризират битът и работните задачи. Професии, чието практикуване е изисквало физически труд през около 70% от времето, сега са се превърнали в „седяща работят“.

Участието на младите хора в различни спортове и при вземането на решения ще допринесе за изграждане на проспериращо общество, за изграждане на самочувствието и увереността им, ще ги мотивира да постигат успехи в училище и им помага да придобият социални умения. Младежите оценяват ползите от поставянето на цели и практикуването на дадена дейност. Посредством активната физическа активност те могат да изградят социални умения, които ще им служат през целия живот. Те се учат да общуват със своите връстници и възрастните, придобиват лидерски умения, научават се да градят екип и да комуникират, което им е от полза в училище, в бъдещата им кариера и отношенията им с другите.

Спортът има благоприятно влияние върху самочувствието и увереността на децата. Занимаващите се със спорт, биват окуражавани от треньорите и родителите, което спомага за изграждане на самочувствието им. Чрез спорта те се научават да се

доверяват на собствените си умения и да изискват повече от себе си. Тъй като конструктивната критика играе важна роля в спорта, младите атлети се научават да я приемат и използват по най-добрия начин. Спортът спомага за доброто здравословно и общо състояние не само през детството, но и през целия живот. Освен това спортуващите деца имат допълнителен стимул да се хранят здравословно.

В Глобалните препоръки за физическа активност за здраве на Световната здравна организация се констатира, че усилията на различни правителствени и неправителствени организации следва да са насочени към повишаване на физическата активност на населението чрез информиране и създаване на положителна нагласа и мотивация за движение и активен начин на живот.

Изключително важно е физическата активност да навлезе колкото се може повече в ежедневието на хората чрез дейности по време на работа, придвижване и разбира се отдих и почивка. За съжаление има препятствия от различен характер, които пречат на желанието на хората да се движат, като например: пътна инфраструктура; липса на велоалеи; работа, свързана изцяло със седене; недостатъчно паркове или лошо поддържани зелени площи; малко спортни клубове и плувни басейни или отдалечени и скъпоструващи такива; ограничени часове по физическа активност и спорт в училище и др.

Подходите за насърчаване на физическата активност се променят драстично през последните години. В продължение на няколко десетилетия почти всички интервенции са предназначени да образуват и мотивират хората да бъдат физически активни. Интервенциите през 21-ви век се разширяват с оглед интегрирането на физическата активност в ежедневието на хората чрез дейности по време на отдих, придвижване, работа и обучение.

Отговорността на всички институции е развитие на активно сътрудничеството между държава, общини и частен сектор, които да обединят усилия и ресурс с оглед на това да се създадат добри условия и подходяща околна среда, която да подкрепя и мотивира хората да бъдат физически активни.

В изпълнение и в съответствие с Насоките на ЕС за физическа активност, одобрени от работната група „Спорт и здраве“ на ЕС¹ и Препоръка на Съвета на ЕС от 26 ноември 2013 година относно насърчаването на укрепваща здравето физическа активност в различните сектори² е приета Национална програма за развитие на физическата активност, физическото възпитание, спорта и спортно-туристическата дейност, в които са набелязани основни цели и насоки свързани с развитието на спорта за всички на национално ниво.

Настоящата Програма за развитие на физическото възпитание и спорта в община Берковица за периода 2022-2024 г. е разработена в съответствие със законовите изисквания на Закона за физическото възпитание и спорта. Тя е съобразена с Националната стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012-2022 г.³ и Националната програма за развитие на физическата активност, физическото възпитание, спорта и спортно-туристическата дейност 2021 – 2022 г.⁴

Целта и намеренията на общинското ръководство в лицето на кмета на общината и общинския съвет е налагане на комплекс от съгласувани действия между институции, сдружения, неправителствени организации, училищни настоятелства и др. за изграждането на съвременна система за физическо възпитание и спорт, която да бъде адекватна на потребностите на населението в община Берковица.

При изготвянето на програмата е анализирано състоянието на физическото възпитание и спорта в община Берковица и е извършен преглед на изпълнението на Общинска програма за развитие на физическото възпитание и спорта в община Берковица за периода 2017-2020 г. Отчетени са определените в Плана за интегрирано развитие на община Берковица 2021-2027 г.⁵ средносрочни цели и приоритети за устойчиво развитие на община Берковица, както и включените в Културен и спортен

¹ Одобрени от работната група „Спорт и здраве“ на ЕС на заседанието ѝ на 25 септември 2008 г. ; Утвърдени от министрите на спорта на държавите членки на ЕС на заседанието им в Biarritz на 27—28 ноември 2008 г.; https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/policy_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008_bg.pdf

² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H1204\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H1204(01)&from=EN)

³ Приета с решение от 41-ото Народно събрание на 24 ноември 2011 г.

⁴ Приета с РМС № 66 от 22 януари 2021 година

⁵ Приет с Решение № 622 от Протокол № 31 от 23.04.2021 г. на Общински съвет Берковица

календар на община Берковица за 2022 г.⁶ дейности в областта на спорта. Програмата е съобразена с особеностите, традициите, даденостите и възможностите за развитие на спорта в община Берковица, както и с тенденциите за развитие на спорта на национално и международно ниво. Конкретизирани са основните направления и дейности за подобряване състоянието на спорта в община Берковица, както и за насърчаване обществеността към активен и здравословен начин на живот.

Всички институции трябва да създадат възможност за активност и включване на младежта, както и изграждане на тяхната гражданска позиция, за да се огласяват проблемите и потребностите им, както и да поемат отговорност при решението им.

Тежките увреждания, които бяха нанесени от ковид пандемията изискват постоянна активност за изграждане на здравословен начин на живот.

Тревожната статистика в международен и национален мащаб трябва да мотивира всички местни общности, граждани, семействата, отговорните институции за по-добра разяснителна и убедителна мотивация на младежта за спортни занимания. Това е инвестиция за бъдещото развитие на нацията. Мерките за повишаване на физическата активност на населението са едни от най-икономичните и ефективни подходи за по-добро обществено здраве.

⁶ Приет с Решение № 1008 от Протокол № 48 от 08.04.2022 г. на Общински съвет Берковица

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА В ОБЩИНА БЕРКОВИЦА

Справка в Регистър на лицензираните спортни федерации и спортни клубове – техни членове по чл.9, ал.1, т.1 от ЗФВС на Министерство на младежта и спорта⁷ показва, че към 01.08.2022 г. са регистрирани следните 10 спортни клубове със седалище на територията на община Берковица:

Наименование	Седалище	Спорт/сходни спортове или обединяващ принцип	Член на Спортна федерация
РЪГБИ КЛУБ - БАЛКАНСКИ КОТКИ	гр. Берковица	ръгби	Българска федерация по ръгби
ЦЕНТРАЛ ПОЛИС КАРАТЕ ДЖУ ДЖИЦУ КЛУБ	гр. Берковица	джу джицу	Българска джу джицу федерация
СПОРТЕН КЛУБ ТОНИ СПОРТ	гр. Берковица	волейбол	Българска федерация по волейбол
ФУТБОЛЕН КЛУБ ВИХЪР	с. Бързия	футбол	Български футболен съюз
ОБЩИНСКИ ФУТБОЛЕН КЛУБ КОМ - БЕРКОВИЦА	гр. Берковица	футбол	Български футболен съюз
СПОРТЕН КЛУБ ПО	гр.	биатлон	Българска федерация

⁷ <https://registers.mpes.government.bg/registers>

БИАТЛОН КОМ - БЕРКОВИЦА	Берковица		по биатлон
СПОРТЕН КЛУБ ПО ОРИЕНТИРАНЕ БЕРКОВИЦА 2000	гр. Берковица	ориентиране, ски ориентиране, коло ориентиране	Българска федерация по ориентиране
СПОРТЕН БОЕН КЛУБ "ВЪРКОЛАК"	гр. Берковица	смесени бойни изкуства	Българска федерация по ММА
СКИ - КЛУБ КОМ	гр. Берковица	сноуборд, ски бягане, ски алпийски дисциплини и ски скок	Българска федерация по ски
СПОРТЕН КЛУБ ПО ТЕНИС НА МАСА "СТАЛИА"	гр. Берковица	тенис на маса	Българска федерация по тенис на маса

Вписаните в Регистъра на спортните обекти на Министерство на младежта и спорта⁸ спортни обекти с местонахождение община Берковица са следните:

Наименование	Населено място	Вид на обекта
Басейн	град Берковица	Басейн
Градски спортен комплекс	гр. Берковица	Спортен комплекс
Спортен терен	село Бързия	Игрище
Спортна зала	гр. Берковица	Спортна зала
Стадион	село Замфирово	Стадион
Стадион	село Боровци	Стадион
Стадион	село Ягодово	Спортен комплекс

На територията на община Берковица няма регистрирани **обекти за социален туризъм**⁹, които са вписани в Регистър на обектите за социален туризъм, към Министерство на младежта и спорта.

⁸ http://mpes.government.bg/Pages/Registers/sports_objects.aspx

За развитието на спорта и на физическото възпитание на децата и младежите в община Берковица, както и за нуждите на населението от общината има **изградена спортна инфраструктура**. Тя включва различни видове спортни обекти като стадиони, футболни игрища, спортни площадки, физкултурни салони и спортни площадки в училищните дворове и детските заведения и др. Част от обектите не отговарят напълно на изискванията за съвременни спортни обекти и като цяло спортната инфраструктура е необходимо да се модернизира.

В гр. Берковица има **спортна зала** с капацитет около 100 места, която не е в добро състояние, не предлага добри условия за активно спортуващите и се нуждае от основен ремонт. В тази връзка община Берковица изготви проект за обект: *„Реконструкция и ремонт на сграда – Спортна зала намираща се в ПИ 03928.512.250.1 по КК на гр. Берковица, община Берковица”* от община Берковица. На 31.05.2022 г. е проведено обществено обсъждане за този проект, за който Община Берковица има намерение да поеме дългосрочен дълг -на основание чл.15 от Закона за Общинския дълг и чл.6, ал.1 от Наредбата за условията и реда за провеждане на обществено обсъждане на проекти, които ще се финансират чрез дългосрочен дълг). В обсъждането участват местната общност, представители на бизнеса, НПО и цялата берковска общественост. Прогнозната стойност на проекта е съответно: за изпълнение на Строително-монтажни работи – 1 443 749,94 лева с ДДС и за упражняване на строителен надзор – 24 500 лева с ДДС. Начинът на финансиране е дългосрочен дълг от банкова институция – 1 000 000 лева с ДДС и целеви и капиталови средства – 468 249,94 лева с ДДС, а начинът на обезпечаване - собствени бюджетни средства. При реализирането на проекта ще се изпълнят следните дейности: Полагане на топлоизолационна система по фасадни стени; Полагане на топлоизолация и хидроизолация по покрив; Подмяна на цялата дограма с нова PVC и алуминиева; Ще бъдат подменени и изградени изцяло нови: кабелни трасета, осветителна инсталация, мълниезащитна инсталация, пожароизвестяване, озвучаване. Предвижда се: Изграждането на нова отоплителна инсталация с котел на пелети, вентилационни инсталации, осигуряващи чист въздух, климатична система, соларна инсталация; Подмяна на Водопроводната и Канализационната инсталация;

⁹ http://mpes.government.bg/Pages/Registers/social_objects.aspx

Изграждане на още един аварийен изход към сградата. В обособените помещения ще бъдат изпълнени/монтирани: нови интериорни врати, настилки – ламинат, гранитогрес, стените и таваните ще бъдат боядисани, в санитарните помещения ще бъде положена фаянсова облицовка и ще бъдат напълно оборудвани. В зоната за спорт ще бъде положена професионална дървена спортна система FIBA, сертифицирана от масивна дървесина бук, ще бъде доставено оборудване за 4 вида спорт: баскетбол, минифутбол, волейбол, тенис на корт и тенис на маса. В залата по бойни спортове ще бъде положена спортна настилка татами. Във фитнес помещението ще бъде положена каучукова спортна настилка. Ще бъдат изградени нови трибуни със 150 места и рампа за достъпна среда. В пространството около сградата ще се обособят паркоместа и ще бъде засадена дървесна и храстовидна растителност. Предвидени са следните помещения: комбинирано спортно игрище – 4 вида спорт; фитнес зала; зала бокс и бойни изкуства; стая за „тих спорт“ – шах и други видове настолни игри; санитарни помещения (съблекални, душеве и тоалетни за два отбора и санитарни помещения за посетители); помещения за треньори – два отбора; помещения за съдии; лекарски кабинет; помещение: домакин/ ръководство и склад спортен инвентар.

По данни от Плана за интегрирано развитие на община Берковица 2021-2027 г., в добро състояние е спортния комплекс в гр. Берковица, който включва стадион „Мрамор“, игрище за футбол и игрище за ръग्би, спортни площадки за футбол на малки врати, за баскетбол и фитнес на открито. Тези спортни обекти се поддържат и използват от спортуващите. Констатират се проблеми при сградния фонд на спортния комплекс, които най-общо са свързани с необходимост от ремонти на съществуващи съблекални и модернизация на базата.

В село Замфирово за стадиона са необходими инвестиции за подобряване на състоянието му. Спортната база на училището изисква инвестиции свързани с ремонт на подовата настилка на салона и за преасфалтиране на външната спортна площадка.

В село Боровци има стадион, който не се поддържа и не се използва. За нуждите на населението и необходимо изграждане на външна спортна площадка на наличен свободен общински парцел в центъра на селото.

В село Бързия местния отбор по футбол поддържа в добро състояние стадиона и съблекалните, като е необходимо изграждане на ограда на стадиона. Училищният салон се използва от учениците, като е необходимо по-добро решение за отоплението му. Външна спортна площадка над училището е в лошо състояние и неизползваема. За да се осигури подходяща база за спорт на учащите се и за провеждане на часовете по физкултура на открито е необходимо е решение на проблема, като възможно решение е и изграждане на спортна площадка пред училището, където има свободно и подходящо място за такива цели.

Стадиона в село Ягодово не се поддържа и не се използва.

С финансиране от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ се изпълнява проект *„Изграждане на мултифункционално спортно игрище в гр.Берковица“* на стойност 97 785,84 лв. в периода 09.05.2019 - 09.05.2022 г.

С финансиране по Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т.2 от ЗПЗП), Процедура BG06RDNP001-19.461 "МИГ - Берковица и Годеч", мярка 19.2-7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ се изпълнява проект ***„Изграждане на спортна инфраструктура (спортни съоръжения и площадка за игра) в ж.к. „Стара планина“, гр. Берковица, ПИ 03928.508.444 по КК на гр. Берковица“***. Сключеният договор е с три годишен срок за изпълнение – в периода 02.03.2022 г. - 02.03.2025 г. е на обща стойност 149 954 лв. Проектът предвижда изграждане и оборудване на спортна инфраструктура чрез изпълнение на строително-монтажни работи и оборудване, съгласно одобрения технически проект и издадено разрешение за строеж. Имота е разположен в междублоковото пространство на жилищен квартал „Стара планина“, ул. "Живовци", обхваща територия от 769 кв.м. и представлява идеално място за отдих и спорт на жителите на града - в незастроен имот за спортен обект. Проекта предвижда изграждане на детска площадка за игра на деца от 3-12 год., фитнес на открито и зона за отдих, въвеждане на енергоспестяващо парково осветление, създаване на достъпна паркова среда, включително подобряване на достъпа за хора с увреждания до съоръжения и места за отдих. Конкретните нужди са

подобряване на публичната инфраструктура, обновяване на площи за широко обществено ползване и изграждане на спортна инфраструктура. С реализацията на проекта ще се подобрят условията за живот на населението чрез осигуряване на достъп до спортни и свързани със свободното време и отдиха услуги. По този начин се подобрява способността на населените места да задържат население, да привличат туристи и гости, както и да насърчават оставането и развитието на съществуващи и нови бизнеси. От своя страна това води до подобряването на пазара на труда, откриването на нови работни места, завръщането на население, приходи в местния бюджет и надграждане на целите - намаляване на разликите между градските и селските райони и населените места в селските райони в България да станат привлекателни за бизнеса и за живеене. Очакваните резултати от финансирането на проекта се изразява в създаването и обновяването на малки по мащаби публична и техническа инфраструктура.

Община Берковица има значителни **туристически ресурси** и потенциал за **развитие на туризма**. В Стратегията за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030 г. е посочено, че община Берковица предлага отлични възможности за планински и ски туризъм, летни ваканции, еко и селски туризъм. Като предимства и възможности за развитие на туризма в общината следва да се посочат съчетанието на богати и разнообразен природен ресурс, чистата и съхранена природна среда, наличието на минерален извор в района на с. Бързия, липсата на големи предприятия и замърсители на въздуха, наличие на културно-исторически обекти създава възможности за развитие на различни видове туризъм - екологичен, ваканционен, културно-исторически, селски, планински, ловен туризъм или балнеология.

Град Берковица е курорт от национално значение от 1974 год. Красотата на своята девствена природа Берковската планина е прекрасно място за туризъм, спортуване и отмора. Лечебният климат, минералните води, липсата на сухи летни и сурови зимни ветрове, меката и слънчева зима и прохладното лято са благоприятни предпоставки за пълноценен отдих и възстановяване. Интерес за туристите любители на ваканционен туризъм представляват изградените и маркирани 9 броя планински маршрути на територията на общината. Предпоставка за развитие на здравен и балнеоложки туризъм в Берковица са термалните води. От сондажа при с.

Бързия до минерална баня гр. Берковица е изграден водопровод за минералната вода с обща дължина на трасето 7 786,28 м. Изградени са други видове съоръжения и атракции. Предпоставка за практикуване на екотуризмът във всички негови форми – от семейната почивка до специализирания туризъм с наблюдения и фотографиране на птици и растения, на научно-познавателен туризъм са защитените територии, лесопарковете, курортните гори и зоните с разнообразен релеф и красиви природни дадености в общината. Предпоставка за развитие на ловния туризъм в общината е наличието на разнообразен дивеч. Основният ползвател на ресурса по туристическа линия е Съюзът на ловците и риболовците в България чрез договори с тур-оператори.

Община Берковица има голям **културно-исторически и експозиционен потенциал**. На територията на общината се намират множество недвижими паметници на културата. Регистрирани са следните 19 броя **туристически атракции** на територията на община Берковица (вписани в Регистъра на туристическите атракции¹⁰ на Министерство на туризма) с целогодишна достъпност: ЧАСОВНИКОВА КУЛА, КЪЩА-МУЗЕЙ ИВАН ВАЗОВ, ЕТНОГРАФСКИ МУЗЕЙ, ДЪРВОТО НА ЖИВОТА, ГРАДСКА ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ ОТЕЦ ПАИСИЙ, АНТИЧНА И СРЕДНОВЕКОВНА КРЕПОСТ КАЛЕТО, ЧЕШМА МАЛИНАРКА, РИМСКА БАНЯ, ГИМНАЗИЯ ДОКТОР ИВАН ПАНОВ, ЦЪРКВА РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА, ЦЪРКВА СВЕТИ НИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦ, КЛИСУРСКИ МАНАСТИР СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ, ХАЙДУШКИ ВОДОПАДИ, ЗОНА КОМ, ЗАЩИТЕНА ЗОНА СРЕБЪРНА, РЕЗЕРВАТ ГОРНА КУРИЯ, ВЕКОВНО ДЪРВО, ДЪРВЕНИ ПЛАСТИКИ НА ОТКРИТО, МИНИАТЮРИ НА МЕСТНИ ПАМЕТНИЦИ НА КУЛТУРАТА.

Общината предприема мерки за развитие на спорта и туризма чрез изпълнението на проекти, финансирани от различни източници, като някои от реализираните през последната година проекти са:

- Проект «Спортувай активно сред природата» с обект в ж.к. Заряница, гр. Берковица, кампания «Чиста околна среда» на ПУДООС на обща стойност: 9 999,60 лева.

¹⁰ Достъпен на <http://rta.tourism.government.bg/TARegister.aspx>

- Проект «Изграждане на детска площадка и повишаване на екологичната култура ж.к. Изгрев - град Берковица» кампания «Чиста околна среда» на ПУДООС на обща стойност: 9997,20 лева.

- Три проекта от община Берковица са финансирани от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) в рамките на националната кампания „Чиста околна среда – 2021“ на тема „Обичам природата – и аз участвам“: Проект „Обособяване на зона за отдих, спорт и игра на ул. „Малинарка“ в гр. Берковица“, е с бенефициент Община Берковица на стойност 9998,40 лв. за почистване и облагородяване на терена и обособяване на зона за отдих, спорт и игра; Проект „Обособяване на място за игра и обучение на открито в ДГ „Детелина“, с. Замфирово“ за облагородяване на дворното пространство на детската градина и изграждане на детски кът с нови съоръжения за обучение и игра на открито на стойност 4998,00 лв.; Проект „Еко навигатор от Лесотехническа професионална гимназия, гр. Берковица“ на стойност 4665,98 лв.

- Проект „Почистване и облагородяване на парк в с. Гаганица, община Берковица, чрез поставяне на пейки и кошчета за разделно събиране на отпадъците и залесяване“. Обща стойност: 9 990 лева по ПУДООС.

Спортния календар на община Берковица е богат на събития, включващ спортни състезания и туристически инициативи.

Ежегодно през месец август в Берковския Балкан се провеждат традиционните за района „Празник на Берковския Балкан“ и „Празник на малината“, които събития са съпроводени с богата музикална програма и осигурено от Община Берковица участие на духов оркестър. Извършват се туристически походи, планинари изкачват връх Голям Ком и се наслаждават на красотата на природата на планина.

Традиционен /проведен за шест поредни години/ е масовият походът до връх Ком, който е част от спортния календар на община Берковица. Посветен е на Вазов, който през 1879 година създава в Берковица първото туристическо дружество и прави първите организирани изкачвания на връх Ком (2025 метра). Възхитен от природата в този край младият Иван Вазов пише стихотворението „На Ком“ и още няколко стихотворения за прослава на природата в Берковица. Походът до връх Ком се организира за отбелязване на годишнините от рождението на Иван Вазов (9 юли) и

ежегодно в инициативата се включват десетки граждани, млади и стари ентузиастаи, членове на спортни клубове и гости на града. Събитието се отбелязва с литературно – музикална програма, рецитал, изява на танцови състави и други.

Спортният календар на Община Берковица включва множество спортни мероприятия. С финансовата подкрепа на общината през 2021 г. са проведени различни видове спортни състезания:

- През месец юни „Приятелско ендуро“, организирано с подкрепата на Община Берковица проведено в село Бързия в местността Бръдо - мото събитието е организирано за 5 – та поредна година и събра голям брой любители на екстремните изживявания от различни краища на България;

- През месец август в парк “Св. Георги Победоносец” – гр. Берковица“ е проведен „МОТО РОК ФЕСТИВАЛ БЕРКОВИЦА“, ежегодно организиран от мото клуб „Планински братя“ на което се събра любители на моторите и рок музиката;

- През месец септември на стадион „Мрамор“ в град Берковица е проведен традиционния турнир по ръग्би в памет на Димитър Гаврилов – Тренера, както и футболният турнир на малки врати „Берковица къп“ проведен за втора поредна година;

- През месец септември бе възобновен след дълго прекъсване турнира по тенис на корт, който бе проведен на тенис игрището в парк „Свети Георги Победоносец“ в град Берковица;

- През месец юни Берковица е домакин на първото по рода си състезание на открито по бойни изкуства Национален Екотурнир по Карате и Джу Джицу, което спортното събитие се провежда за първа година в Берковица на стадион „Мрамор“ и е част от спортния календар на общината за 2021 година. В Националният турнир участват над 100 участника от 15 клуба от страната, а Берковският Карате клуб завоюва 4-то място отборно.

През месец септември 2022 година на басейн Св. Георги Победоносец в Берковица са представени демонстрации на скокове във вода от децата и юношите на Националният отбор по скокове във вода към Българска федерация плувни спортове. Всички жители и гости на Берковица имаха възможност да се насладят на техните красиви изпълнения на изящни скокове във вода от различни височини и с различна трудност и сложност на представените елементи.

По повод Празника на град Берковица - 8-и септември, в периода 03. 09. 2021 г. – 08. 09. 2021 г. са проведени редица мероприятия, включващи кино под звездите, Фестивал на Духовата музика, представяне на авторска книга и концерт на Силвия Кацарова, фолклорен фестивал от читалища и състави на територията на Община Берковица, Национална киноложка изложба за Българско овчарско куче, концерти и тържествена музикална заря.

С цел развитие на туризма и популяризиране на културните и природни забележителности на територията на община Берковица през 2021 г. са издадени следните рекламни брошури: Културни забележителности - представя град Берковица, културните, историческите и етнографски паметници в района; Природни забележителности в Берковския балкан; Почивна и Природна зона Ком – представя възможностите за настаняване и легловата база на хижите в Берковския балкан, както и близките планински маршрути, които биха представлявали интерес за туристите.

Спортните клубове от община Берковица участват в редица състезания и постигат сериозни завоевания в областта на спорта във всички видове спорт.

Ежегодно от общинския бюджет се отпуска **субсидия за подпомагане развитието на спорта и спортните клубове** в община Берковица. За 2021 г. от бюджета на община Берковица са изплатени около 100 000 лв. на спортните клубове.

През 2022 година субсидията за подпомагане развитието на спорта и спортните клубове в общината в размер на 140 000 лева. Разпределянето на средствата е извършено от комисия, назначена със заповед на кмета на общината и съобразно исканията на клубовете. Същата комисия упражнява контрол върху финансовите средства на спортните клубове, като изисква всички необходими счетоводни документи, както и информация за дейността им и извършва периодични проверки на място. По решение на комисията спортните клубове следва да представят отчет на всеки шест месеца за изразходване на средствата за изминалия период.

При разработването на настоящата програма са взети под внимание планираните приоритети, цели и мерки за развитие на община Берковица, включени в приетите стратегически и планови документи на общината.

В Общия устройствен план на община Берковица като един от основните приоритети за бъдещото развитие на общината е посочен: Развитие на туризма, най-вече в сферата на спортно-рекреационния и екотуризъм, което може да се комбинира с опазване на защитените територии и биоразнообразието в общината.

В Плана за интегрирано развитие на община Берковица за 2021-2027 г. развитието на физическото възпитание и спорта е включено в Стратегическа цел 2: Запазване и развитие на човешкия капитал, Приоритет 3: Развитие на социалната среда, Мярка 3.3. Изграждане и обновяване на спортната инфраструктура. Предвидени са мерки за: Подобряване на училищната спортна инфраструктура; Поддържане на открити и закрити спортни площи, строителство на нови; Създаване на условия за спорт в свободното време и спорт за всички; Ремонт и цялостно обновяване на спортните площадки и дворните пространства на училища и детски градини със съвременни и модерни уреди и настилки и други.

III. ЦЕЛ, ЗАДАЧИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА В ОБЩИНАТА

Усилията на община Берковица са насочени към утвърждаването на физическото възпитание, спорта и спортно-туристическата дейност като средство за подобряване на здравето и физическата състояни на населението, както и увеличаване броя на спортуващите.

Основна цел на програмата е да създаде необходимите условия и предпоставки за подобряване на здравето и физическата активност на гражданите на община Берковица.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

1. Утвърждаване на физическото възпитание и спорта в училище като

средство за здравословен начин на живот и превенция на зависимости сред подрастващите.

- Ръководствата на детските градини и училищата, съвместно с училищните настоятелства да надграждат постигнатото досега за превръщането на физическото възпитание, спорта и туризма в неразделна част от образователния процес, в съответствие с програмите на МОН.

- Осигуряване на учители, притежаващи необходимата квалификация за провеждането на учебния процес по физическо възпитание и спорт.

- Провеждане на ежегодни тестове за физическа дееспособност на учениците.

- За подпомагане, насърчаване и развитие на физическото възпитание и спорта в училищата и детските градини, директорите на училища и детски градини ежегодно да изготвят проекти по ПМС 129 от 11.07.2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет и от бюджетите на общините.

- Включване и разнообразяване в спортно-туристически календар на общината на ученическите спортни игри;

- Изграждане на система от състезания, които да се превърнат в основен двигател на спорта в училище и провеждане на вътрешно училищни състезания;

- Насърчаване на училищата да създават спортни отбори по различни спортове;

- Разширяване обхвата от организирани форми за спортуване чрез учредяване на училищни спортни клубове и привличане на хонорувани учители, треньори, инструктори и др. специалисти;

- Разширяване на извънкласните форми, свързани с физическа активност, спорт, туризъм;

- Откриване на талантиливи деца и младежи в областта на спорта чрез

помощта на училищата и подпомагане на развитието на техния талант;

- Засилване ролята на читалищата в борбата с престъпността, особено сред младите роми, чрез активно привличане в художествените състави и кръжоци.
- Повишаване активността на местните общности и фен-клубове в превенция на детската и младежка престъпност и социална реинтеграция на правонарушителите.
- Насърчаване изграждане на младежки клубове в селата/ където има млади хора/и насърчаване на всички икономически инициативи, свързани с възможности за реализация и активност.

2. Създаване на благоприятни условия за развитие на спорта за всички и туризма, с оглед пълноценен отдих, развлечение и емоционално обогатяване на личността.

- Ежегодно изготвяне на общински спортно-туристически календар, съобразен със спортните календари на училищата и спортните клубове, за провеждане и участие в общински спортни състезания и мероприятия.
- Привличане на фирми, организации и институции за провеждане на спортни мероприятия и подпомагане спорта в общината.
- Развиване на система за информираност на гражданите за възможностите за спортуване - като спортна база, спортни изяви и туристически прояви;
- Провеждане на информационни кампании за повишаване на двигателната активност и популяризиране на начините за здравословен начин на живот;
- Оказване подкрепа и помощ на спортните клубове на територията на общината;
- Спортните клубове ползващи и стопанисващи общински спортни имоти да създадат условия, да оказват помощ и да осигурят свободен достъп на

гражданите желаещи да се занимават със спорт.

- Рационално използване на спортните бази и съоръжения - приобщаване на широки слоеве от населението, особено на децата и младите хора, към активен двигателен режим и здравословен начин на живот чрез ефективно сътрудничество и подобрена координация между държавна и общинска власт, спортни клубове и организации, младежки и други сдружения при провеждането на спортни прояви.

- Развитие на системата за информираност на гражданите за възможностите за спортуване като спортна база;

- Насърчаване създаването на туристическите клубове и туристически прояви;

- Изграждане и модернизация на спортната инфраструктура в общината;

- Общината да оказва материална, финансова и организационна подкрепа за възстановяване и модернизация на физкултурните салони и открити спортни площадки в училищата и оборудването им с функционално годни спортни пособия.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Изпълнението на настоящата програма изисква полагане на съвместни усилия от страна на всички партньори:

Важно за успешното изпълнение на програмата е активното включване на повече партньори НПО, гражданското общество, сдружения инициативни групи и др. Необходима е активна позиция и по-голяма инициативност от страна на отделните граждани, на спортните организации и на всички учебни и детски заведения на територията на общината. Обединените усилия на всички, съпричастни към физическото възпитание и спорта ще доведат до създаването на условия за тяхното развитие.

Системата на физическото възпитание и спорта има важни **социални функции**. Тя се характеризира с широк диапазон от специализирани средства, способности и форми за въздействие върху двигателните и психическите функции (с различна степен на отклонение от нормата), с оглед осигуряването на една ефективна коригираща и поддържаща рехабилитация, активен отдих, осмисляне на свободното време и пълноценна реализация в обществения живот. Необходимо е да се осигури на всички граждани достъп до общинската спортна база с цел придобиване на основни умения и навици за практикуването на избран спорт. *Община Берковица създава оптимални условия за преодоляването на изолацията на различни социални групи и на хората с увреждания.*

Динамичният, високотехнологичен и глобализиращ се свят поставя нови предизвикателствата пред физическата култура и спорта – развитие на гъвкава и адаптивна система, проектно финансиране и финансиране чрез публично-частни партньорства, обществен контрол, публичност и ангажираност на родителите и доверие в институциите.

Реализирането на основната цел и основните задачи на програмата е органически обвързано с програмите за образователно, социално и здравно развитие. Това определя и основните принципи за нейното изграждане и функциониране в новите социално-икономически условия:

 Създаване на мотивация и предизвикване на интерес в учениците, младежите и гражданите на общината за практикуване на физически упражнения и спорт;

 Подобряване на физическата дееспособност на учениците, разнообразяване и осмисляне на свободното им време, като противодействие на негативни явления в обществото;

 Ефективно стопанисване и модернизиране на спортната база в общината;

 Подобряване координацията и взаимодействието между партньорите, ангажирани с реализацията на програмата;

 Провеждане на информационни кампании за здравословен начин на живот, превенция от наркотици, алкохолна зависимост във всички учебни заведения, школи и други.

Приемането на настоящата програма на община Берковица има отворен характер. Предвид негативната демографска картина в национален мащаб и в община Берковица, водещи са действията на всички институции, за да се осигури достоен здравословен живот на младите хора и на цялото население, както и активното им включване в обществено-икономическия живот на общината.

20.09.2022 год.